

Liturgie voor de (online) viering van zondag **24 oktober 2021, 10.00 uur, 6e van de herfst**

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Lector: Thea van Dijk

Organist: Gert van der Schoor

Thema: Naar welke vader luister jij?

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

Viering beschikbaar om:

10.00 uur op www.kerkdienstgemist.nl

Na de dienst ook beschikbaar op www.pgij.nl

- De Paaskaars brandt
- Orgelspel vooraf: Uit de Suite in D van J. Stanley (1713-1786): Introduction, -Trumpet Tune en Moderato
- Welkom door de voorganger

Naar welke vader luister jij?

Van wie wil je het kind zijn?

*Onze grootste angst, is niet dat we onvolmaakt zijn.
Onze grootste angst is dat we mateloos krachtig zijn.
Het is het licht, niet onze schaduw, dat ons het meest beangstigt.
We vragen onszelf: wie ben ik om briljant te zijn,
prachtig, talentvol, fantastisch?
Maar wie ben jij om dat niet te zijn?
Jij bent een kind van God.
Als je je onbelangrijk voordoet, bewijs je de wereld geen dienst.
Er is niets verlichts aan jezelf klein te maken
opdat andere mensen zich bij jou niet onzeker zullen voelen.
We zijn allemaal bedoeld om te stralen als kinderen.
We zijn geboren om de glorie van God die in ons is,
te openbaren.
Die is niet alleen maar in sommigen van ons;
maar in iedereen!*

(Marianne Williamson)

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed en orgelspel: "*Herr Jesu Christ, dich zu uns wend*" van M. Reger (1873-1916)
- We gaan staan
- Groet en bemoediging
- We zingen (intochtslied): Psalm 105:2
- Gebed aan het begin

*God, onze Vader, onze Moeder,
we komen vanmorgen hier samen,
vanuit verschillende achtergronden, tradities en gewoonten.
En we zoeken u.
We willen kind aan huis zijn bij u.
Broer en zus van Jezus Christus, uw zoon.
Laat ons niet vastgebonden zitten
aan ons verleden, aan onze afkomst,
aan wie we geworden zijn.
Maar maak ons vrij in uw Geest.
Maak ruimte in ons om uw aanwezigheid te ervaren.
Om te horen wat u zegt.
Om er naar te luisteren
en de woorden ook te doen.
Amen.*

- We gaan zitten
- We zingen: Psalm 105:3
- Smeekgebed, besloten met het gezongen '*Heer, ontferm U!*'

(De klappen van het leven)

God, u vraagt ons naar u te luisteren.
Ruimte te maken voor uw aanwezigheid.

Maar:
God, hoort u
ons eigenlijk wel?
Raakt het u,
onze wanhoop, ons verdriet?

Ziet u het,
wanneer het leven
klappen aan ons uitdeelt?
Wanneer het noodlot toeslaat
en we het uitschreeuwen
van boosheid en pijn?

Soms lijkt het net
of onze woorden
in de lucht blijven hangen,
of er niemand is
die ons hoort.

Laat ons ervaren
dat u er bent, God.
Dat het u iets doet
wat een mens overkomt.

*(Dat raakt ons. Greet Brokerhof-van der Waa De klappen van het leven_Zeg het maar
gewoon3_p.30)*

- We zingen als loflied: Lied 868:3 en 5

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

*Goede God,
We horen Uw woorden,
we lezen ze in de Bijbel.
En we proberen te begrijpen
wat U tegen ons zegt.
Help ons om te luisteren naar die woorden.
Zodat we er ook wat mee doen.
Help ons om naar anderen te luisteren.
Zodat we horen wat er nodig is
en we kunnen helpen;
er iets mee kunnen doen.
We willen graag bij U horen.
Amen*

- Moment met de kinderen

Van wijnschenker tot inspecteur
Nehemia is wijnschenker van koning Artaxerxes, koning
van het Perzische rijk. Hij heeft te horen gekregen
dat zijn land Juda en de stad Jeruzalem er slecht aan
toe zijn. De muren van Jeruzalem liggen in puin. De
koning ziet dat Nehemia somber is. Nehemia vertelt
aan de koning dat hij zich zorgen maakt en hij vraagt
toestemming om naar Jeruzalem terug te gaan en de
stad te herbouwen. De koning vindt het goed.

Wat heb je nodig?

- een fles wijn
- een hamer of ander gereedschap

Aan de slag:

- Vertel de kinderen dat het vandaag over Nehemia
gaat.
- Laat de fles wijn zien en vertel dat Nehemia
wijnschenker van de koning was. In die tijd was dat
een belangrijke baan, want de wijnschenker moest
voorkomen dat de koning door de wijn werd vergiftigd.
- Laat de hamer zien. Vertel dat Nehemia de koning
vraagt of hij naar Jeruzalem mag gaan om de stad
weer op te bouwen.
- Waarom Nehemia dit wil en hoe het verhaal gaat,
horen de kinderen in de kinderdienst.

- We zingen met de kinderen: Lied 385:1 en 3
- Het licht wordt door de kinderen meegenomen
- Schriftlezing: Johannes 8:30-47 (NBV21)

NBV04	NBV21
<p>30Toen hij deze dingen zei, kwamen velen tot geloof in hem. 31En tegen de Joden die in hem geloofden zei Jezus: ‘Wanneer u bij mijn woord blijft, bent u werkelijk mijn leerlingen. 32U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden.’ 33Ze zeiden: ‘Wij zijn nakomelingen van Abraham en we zijn nooit iemands slaaf geweest – hoe kunt u dan zeggen dat wij bevrijd zullen worden?’ 34Jezus antwoordde: ‘Waarachtig, ik verzeker u: iedereen die zondigt is een slaaf van de zonde. 35Nu blijft een slaaf niet voor eeuwig in huis, maar de Zoon blijft wel voor eeuwig. 36Dus wanneer de Zoon u vrij zal maken, zult u werkelijk vrij zijn. 37Ik weet wel dat u nakomelingen van Abraham bent. Toch wilt u mij doden, omdat er in u geen ruimte is voor wat ik zeg. 38Ik spreek over wat ik gezien heb bij mijn Vader, u doet wat u gehoord hebt van uw vader.’ 39‘Onze vader is Abraham,’ zeiden ze. Maar Jezus zei: ‘Als u echt kinderen van Abraham bent, zou u moeten doen wat Abraham deed. 40Maar nee, u wilt mij, iemand die u de waarheid heeft gezegd die hij van God gehoord heeft, doden – zoiets heeft Abraham niet gedaan. 41Maar u doet inderdaad wat úw vader deed!’ Ze zeiden: ‘Wij zijn geen bastaardkinderen! We hebben maar één Vader: God.’ 42‘Als God uw Vader was,’ zei Jezus tegen hen, ‘zou u mij liefhebben, want ik ben bij God vandaan gekomen toen ik hiernaartoe kwam. Ik ben niet namens mezelf gekomen, maar hij heeft mij gezonden. 43Waarom begrijpt u niet wat ik zeg? Omdat u mijn woorden niet kunt aanhoren. 44Uw vader is de duivel, en u doet maar al te graag wat uw vader wil. Hij is vanaf het begin een moordenaar geweest. Hij hoort niet bij de waarheid, omdat er geen waarheid in hem is. Wanneer hij liegt, spreekt hij zoals hij is: een aartsleugenaar, de vader van de leugen. 45Maar mij gelooft u niet, want ik spreek de waarheid. 46Kan een van u mij van zonde beschuldigen? Als ik de waarheid spreek, waarom gelooft u me dan niet? 47Wie</p>	<p>In rood het verschil t.o.v. de NBV04 in de linker kolom</p> <p>30Toen Hij deze dingen zei, kwamen velen tot geloof in Hem. 31En tegen de Joden die in Hem geloofden zei Jezus: ‘Wanneer u blijft vasthouden aan wat Ik zeg, bent u werkelijk mijn leerlingen. 32U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden.’ 33Ze zeiden: ‘Wij zijn nakomelingen van Abraham en we zijn nooit iemands slaaf geweest – hoe kunt U dan zeggen dat wij bevrijd zullen worden?’ 34Jezus antwoordde: ‘Werkelijk, Ik verzeker u, iedereen die zondigt is een slaaf van de zonde. 35Een slaaf blijft niet voor eeuwig in huis, maar de Zoon blijft voor eeuwig. 36Wanneer de Zoon u vrij zal maken, zult u werkelijk vrij zijn. 37Ik weet wel dat u nakomelingen van Abraham bent. Toch wilt u Mij doden, omdat er in u geen ruimte is voor wat Ik zeg. 38Ik spreek over wat Ik gezien heb bij mijn Vader, u doet wat u gehoord hebt van uw vader.’ 39‘Onze vader is Abraham,’ zeiden ze. Maar Jezus zei: ‘Als u echt kinderen van Abraham bent, zou u moeten doen wat Abraham deed. 40Maar nee, u wilt Mij, iemand die u de waarheid heeft gezegd die Hij van God gehoord heeft, doden – zoiets heeft Abraham niet gedaan. 41Maar u doet inderdaad wat úw vader deed!’ Ze zeiden: ‘Wij zijn geen bastaardkinderen! We hebben maar één Vader: God.’ 42‘Als God uw Vader was,’ zei Jezus tegen hen, ‘zou u Mij liefhebben, want Ik ben bij God vandaan gekomen toen Ik hiernaartoe kwam. Ik ben niet namens mezelf gekomen, maar Hij heeft Mij gezonden. 43Waarom begrijpt u niet wat Ik zeg? Omdat u mijn woorden niet kunt aanhoren. 44Uw vader is de duivel, en u doet maar al te graag wat uw vader wil. Hij is vanaf het begin een moordenaar geweest. Hij hoort niet bij de waarheid, omdat er geen waarheid in hem is. Wanneer hij liegt, spreekt hij zoals hij is: een aartsleugenaar, de vader van de leugen. 45Maar Mij gelooft u niet, want Ik spreek de waarheid. 46Kan een van u Mij van zonde beschuldigen? Als Ik de waarheid spreek, waarom gelooft u Me dan niet? 47Wie</p>

van God is, luistert naar de woorden van God. U luistert niet, omdat u niet van God bent.’	van God is, luistert naar de woorden van God. U luistert niet, omdat u niet van God bent.’
--	--

- We zingen: Lied 827
- Tweede Schriftlezing: Romeinen 8:14-16 (NBV21)

NBV04	NBV21
14Allen die door de Geest van God worden geleid, zijn kinderen van God. 15U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om Gods kinderen te zijn, en om hem te kunnen aanroepen met ‘Abba, Vader’. 16De Geest zelf verzekert onze geest dat wij Gods kinderen zijn.	14Allen die door de Geest van God worden geleid, zijn kinderen van God. 15U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om Gods kinderen te worden – door Hem roepen wij God aan met ‘Abba, Vader’ . 16De Geest zelf verzekert onze geest dat wij Gods kinderen zijn.

- We zingen: Lied 886:2
- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Jurgen Raymann had eens een TV programma waarin hij Tante Es speelde. Daarin had hij steeds een gesprek met een interessant persoon. De eerste vraag was steevast: “*Wie is je vader? Wie is je moeder?*” En dan volgde de ontmoeting.

Bij het stukje uit Johannes gaat het ook om de vraag? Wie is je vader? En nu even niet om: Wie is je moeder?

Bij tante Es was het altijd een vriendelijk, gezellig en vrolijk programma.

Bij Jezus en de Judeeërs in Johannes is het vooral een venijnig, onvriendelijk, scherp gesprek. Er kan niet echt een lachje af.

De vraag naar wie de vader van Jezus is, kwam ook al naar voren in de hoofdstukken er voor.

Daar was er nog vooral sprake van verwondering. In hoofdstuk 7 wordt er niet over het vader zijn gesproken. Wel is daar sprake van het voornemen om Jezus te doden. En nu, in hoofdstuk 8, komt er een scherpe toespitsing.

Even heel kort samengevat:

1. De Judeeërs zeggen dat **Abraham** hun vader is. Jezus bestrijdt dat.
2. Dan zeggen ze dat **God** hun Vader is.
3. Jezus bestrijdt dat nog heftiger. De **duivel** is jullie vader, zegt Jezus.
4. Hoe zit het dan? Wanneer kun je zeggen, dat God je Vader is? Dat je Gods kind bent? Dat je naar deze Vader wil luisteren?

Ik ga dat verder uitwerken. Er zijn drie vaders in het stuk. Abraham, de duivel en God.

Eerst daarom een paar opmerkingen over wat er aan gedachten loskomt bij het woord ‘*vader*’.

Als in de Bijbel gesproken wordt over een vader, gaat het in de eerste plaats over *oorsprong*. Wie jouw vader is, zegt iets over waar jij vandaan komt. Wat voor mens jij bent. Daarbij is een vader in de wereld van de Bijbel ook het *hoofd van een familie*. Een leider, die raad weet met het leven. Iemand aan wie gezag toegekend wordt. En tenslotte geeft de vader een belofte voor de toekomst: een vader kan zijn kinderen *zegenen*, zodat het hen goed zal gaan. Met al die betekenissen spreekt Jezus over God als zijn Vader. En met al die betekenissen spreken de mensen in Jeruzalem ook over Abraham als hun vader. Tegenwoordig zou je beter van vader en moeder kunnen spreken. Omdat beiden de rol van die traditionele vader hebben in onze tijd. En in het verlengde daarvan kun je ook beter spreken van God, onze Vader en onze Moeder.

Eerst botsen Jezus en de Judeeërs over **vader Abraham**. We vallen midden in een gesprek tussen Jezus en een groep mensen in Jeruzalem. In het stukje hiervoor heeft Jezus onder meer gezegd, dat de waarheid mensen kan bevrijden. De omstanders reageerden daarop met: ‘Hoe kunnen wij nou bevrijd worden? Wij zijn kinderen van Abraham, we zijn nooit iemands slaaf geweest!’

Maar Jezus bestrijdt dat. Ze doen niet wat Abraham deed. Bijvoorbeeld: Abraham wilde niet doden. Omdat zijn gesprekspartners daar wel op uit zijn, kan Abraham volgens Jezus hun vader niet zijn. Het is een botsing tussen biologische afstamming en verwantschap op grond van gedrag. De Judeeërs beroepen zich op het feit dat ze afstammen van Abraham. En dat geeft een garantie voor henzelf. Als nakomelingen van Abraham zijn ze onaantastbaar en vrij. Daarmee verstaan ze het woord slaaf vooral als een politiek gegeven. Terwijl Jezus het heeft over de slavernij van de zonde. Je telt niet mee op basis van je afstamming. Je bent niet vrij van zonden, omdat je kind van Abraham bent. Je bent pas echt een kind van vader Abraham als je in je gedrag laat merken, dat je handelt in de geest van die, van jouw vader. Je laat het niet aankomen op bloedbanden. Maar op geloof. Je bent uit God of je bent het niet. En dat blijkt uit je woorden en je daden. Uit je doen en laten. De Judeeërs denken dat je op grond van je afkomst al vrij kind bent. Jezus keert het om: in wat de kinderen doen ligt een aanwijzing wie hun vader is.

Jezus vertelt hen, dat de Judeeërs inderdaad doen wat hun eigen vader deed. Zo meteen zal duidelijk worden welke vader Jezus dan bedoelt. En dan reageren de Judeeërs boos: we zijn geen bastaardkinderen. We zijn niet uit ontucht geboren; geen buitenechtelijk kinderen. In het Oude Testament wordt de ontrouw aan God vaak beschreven als overspel. Er was een verbond tussen God en zijn volk, als ware het een huwelijk. Maar het volk heulde geregeld met andere goden. En was ontrouw aan de HEER. De Israëlieten die afgodendienst deden, werden kinderen van ontucht genoemd.

De Judeeërs gaan dan in beroep bij **God, de Vader**. We zijn niet ongehoorzaam geweest. We zijn niet uit ontucht geboren. We zijn God, onze Vader trouw gebleven. Jezus ontkent dat. De daden van de Judeeërs en het feit dat ze Jezus willen doden, tonen aan dat ze niet Gods kinderen zijn. Dan is het antwoord van Jezus klip en klaar: *“42 ‘Als God uw Vader was,’ zei Jezus tegen hen, ‘zou u Mij liefhebben, want Ik ben bij God vandaan gekomen toen Ik hiernaartoe kwam.’”* Omdat zijn tegenstanders Jezus willen doden, lijkt er van liefhebben weinig sprake te zijn. Dan onthult Jezus wie volgens hem hun vader is.

“44 Uw vader is de duivel, en u doet maar al te graag wat uw vader wil.”

Jezus geeft een vernietigend beschrijving van hun denken en doen. Jullie zijn kinderen van de duivel. **Vader duivel** is een moordenaar. Een mensendoder. De duivel doodt niet *een* mens, zoals zo vaak en in alle tijden gebeurt, maar hij doodt *de* mens zoals God die in zijn goedheid heeft bedoeld. Bij Johannes is de duivel beeld van ongelof. Vorst van de duisternis. De duivel is van begin af aan de grote leugenaar. Jezus is de waarheid. Liegen past bij de duivel, waarheid past bij de Vader. De duivel is aartsleugenaar. Niet vanwege de uiterlijke sluwheid waarmee hij de mens tot rebellie tegen God opzet. Maar omdat zijn uiteindelijke doel de dood van de mens is, de vernietiging van wat God met zijn schepping is begonnen. Wie op de dood uit is, heeft de duivel als vader.

En dan staat het als een kille harde waarheid zonder weerga: Jullie zijn geen kinderen van vader Abraham. Jullie zijn geen kinderen van God, de Vader. Jullie zijn kinderen van de duivel, van de vader van de leugen.

Hoe kun je dan zeggen, dat God je Vader en Moeder is? Dat je kind van God bent?

Dat heeft te maken met de woorden van God kunnen aanhoren. Ook met wat Jezus in de Naam van de Vader zegt. Dat heeft te maken met ruimte maken voor wat Jezus zegt. Ruimte in jezelf. Openheid, verwondering voor de woorden van de HEER. Geen ruimte van binnen. Wie oververmoeid is, een burn-out heeft zelfs, herkent dat. Er kan niets meer bij. overal in je denkraam staan dozen, of zitten watten, of stromen tranen. Er zit niets anders op dan ruimte maken.

Sommigen kunnen alleen maar niets doen, anderen gaan spitten in de tuin, muziek horen, huilen, lachen om niets, eindeloos lopen. Eerst weer ruimte voordat...

Het gesprek van Jezus en de mannen om Hem heen zit vol stress. Ruimte is ver te zoeken. Jezus maakt het er ook niet beter op door de duivel erbij te halen. Het moet eerst slechter worden.

Ademloos raken ze opgesloten in hun kleine ruimte. Die moet barsten, zij moeten openbarsten, zij moeten weer op een heel andere manier beginnen. Zichzelf zien staan in hun kwetsbaarheid, in hun gebondenheid ook. Aan wie zit ik vast, wat ontnemt mij de adem, wat moet ik, en van wie moet dat? Ruimte van binnen creëren, of liever nog: toelaten, durven zien groeien - dat is de enige manier om verder te komen.

Jezus zegt: ⁴⁷*Wie van God is, luistert naar de woorden van God. U luistert niet, omdat u niet van God bent.*

Luisteren naar God, Vader en Moeder. Ruimte maken in jezelf, in hoofd en hart voor de woorden van God. Dat helpt om kind van God te worden.

We lezen uit dit gesprek ook, dat kind van God zijn geen recht of bezit is. Kind van Abraham zijn is geen garantie. Nog anders, scherper en principiëler gezegd: Je bent geen kind van God door je bloed, je zaad, je kind zijn van iemand, je afkomst, je familie, je biologische ouders. Je bent geen kind door een bepaalde etniciteit. Of door de bodem waar je geboren en getogen werd. Het hangt niet af van je land, je geografie. Je bent geen kind van God door je traditie, je clan, je groep, je kerk.

Je kunt niet zeggen: Ik ben kind van God – kijk maar: “We staan toch ingeschreven? We gaan toch naar de kerk? We doen toch mee in de gemeente? We geven toch elke keer weer aan de actie Kerkbalans? We bidden toch netjes aan tafel rond de maaltijd? Of voor het slapen gaan? We proberen toch zo min mogelijk verkeerd te doen in ons leven? We hebben ons kind toch laten dopen?”

Dat mag allemaal zo zijn. Prachtig. Maar het garandeert niet dat je automatisch kind van God bent. In Romeinen staat: ¹⁴*Allen die door de Geest van God worden geleid, zijn kinderen van God.*

Hoe weet je dat de Geest van God erbij is? Hoe weet je of het niet allemaal eigen belang is zoals je redeneert? Hoe weet je dat je je echt laat leiden door de Geest van God?

Steeds gaat er om, dat je bij jezelf nagaat of je wel iets laat zien van de woorden van God. Of je wel iets maakt van wat God zegt. Of je de wil van God doet.

Soms is daarvoor een ommekeer nodig. Soms moet je dan je dan toch even kritisch zijn naar je eigen leven. Je leven tegen het licht houden van Jezus Christus die op en top kind van God is. En dan zien wat er ontbreekt. Zoek de verschillen!

Het gaat elke keer weer om het luisteren naar de goede Vader. Eén van de dingen die Jezus zegt is: *‘Wie van God is, luistert naar de woorden van God.’* Luister je mee? En zeker ook: doe je mee?

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel: *"Herr Christ, der einig Gottes Sohn"* van J.G. Walther (1684-1748)

- We zingen: *‘Wil mij een Vader en een Moeder zijn’* van Alfred C. Bronswijk; op de melodie van Lied 247)

1. Ik ben uw vragend kind in dit bestaan,
dat, argeloos gekomen, steeds moet gaan.
Dat spelend op de straten van de tijd
speurt naar de sporen van uw eeuwigheid.

2. Mijn ogen zoeken U door ‘t duister heen.
Mijn hand tast alles af ben ik alleen?
is er een houvast dat dit leven draagt?
Is er een antwoord op wat in mij vraagt?

3. U bent mijn bodem waarop alles groeit.
De witte lelie die in ieder bloeit.
De diepe adem die mij overmant.
De steeds nabije in het niemandsland.

4. Met U durf ik de horizonen aan
en alle wegen die uw pelgrims gaan.
Wees mij een metgezel in vreugd' en pijn.
Wil mij een Vader en een Moeder zijn.

DIENST VAN HET ANTWOORD

- We gedenken Tjalling Pieter Kuipers (staande)
- We luisteren naar de melodie van Lied 730: "*Heer herinner U de namen ...*"
- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

Dankgebed

Voorbeden

(In mij is te veel geluid)

Heer,
leer ons de stilte van uw zwijgen,
want in ons is te veel geluid.
Verward zijn onze gedachten
door de onrust van elke dag,
door druk en drukte van buitenaf.
Stemmen van iedereen en overal.
Reclame, nieuwsberichten.
Ervaringen, wensen, meningen.
Zij zuigen onze aandacht op,
vreten aan onze krachten.

Heer,
leer ons afstand te nemen,
van onszelf en van wat we steeds moeten zijn.
Van de ogenschijnlijke belangrijkheid.
Van het te veel aan overbodige zaken.
Van pretenties die alleen maar binden.

Schep in ons weer nieuwe ruimte,
een herberg voor wat wezenlijk is.
Zodat ons hart zich in alle stilte zichzelf hervind.
En wij in uw zwijgen onszelf weer terugvinden.

(Alfred C. Bronswijk, *Ladders naar de hemel*, p. 94)

Ziekte

Overlijden

Huwelijk

Stil gebedOnze Vader

Onze Vader die in de hemelen zijt,
 uw Naam worde geheiligd;
 uw Koninkrijk kome;
 uw wil geschiede
 gelijk in de hemel alzo ook op aarde.
 Geef ons heden ons dagelijks brood,
 en vergeef ons onze schulden,
 gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
 en leid ons niet in verzoeking
 maar verlos ons van de boze.
 Want van u is het Koninkrijk
 en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.
 Amen.

- Delen van de bloemengroet
- Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug. Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche halen
- Inzameling van de gaven:
- 1e collecte: Stichting Kansarme kinderen
- 2e collecte: College van Kerkrentmeesters

Het is nu nog alleen aan de uitgang van de kerkzaal mogelijk om uw gaven te delen. Daarnaast kunt u in de kerk en thuis ook digitaal bijdragen. We vragen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied. Twee manieren om uw bijdrage te doen:

- U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43 RABO 0159 278 325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein
- U kunt bijdragen via deze QR code.

Wij danken u van harte voor uw gift!
 Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
 Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.

AAN HET EINDE

- Uitzending en zegen

Moge God,
 die erbij is
 als de zon opgaat en ondergaat
 en als je de zee oversteekt,
 onderweg je schreden richten.

Moge God,
 die je nabij is als je zit
 en als je staat,
 je met liefde omringen
 en je bij de hand leiden.

Moge God,
die je wegen kent
en de plaatsen waar je uitrust
bij je zijn in je taak op aarde,
het goede nieuws zijn dat je deelt
en je op de eeuwige weg leiden.
In de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

(Zegen uit het dienstboek van de Abdij van Iona)

- We zingen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)
- Orgelspel na de dienst: "*Lobe den Herren, den mächtigen König der Ehren*" van J.G. Walther